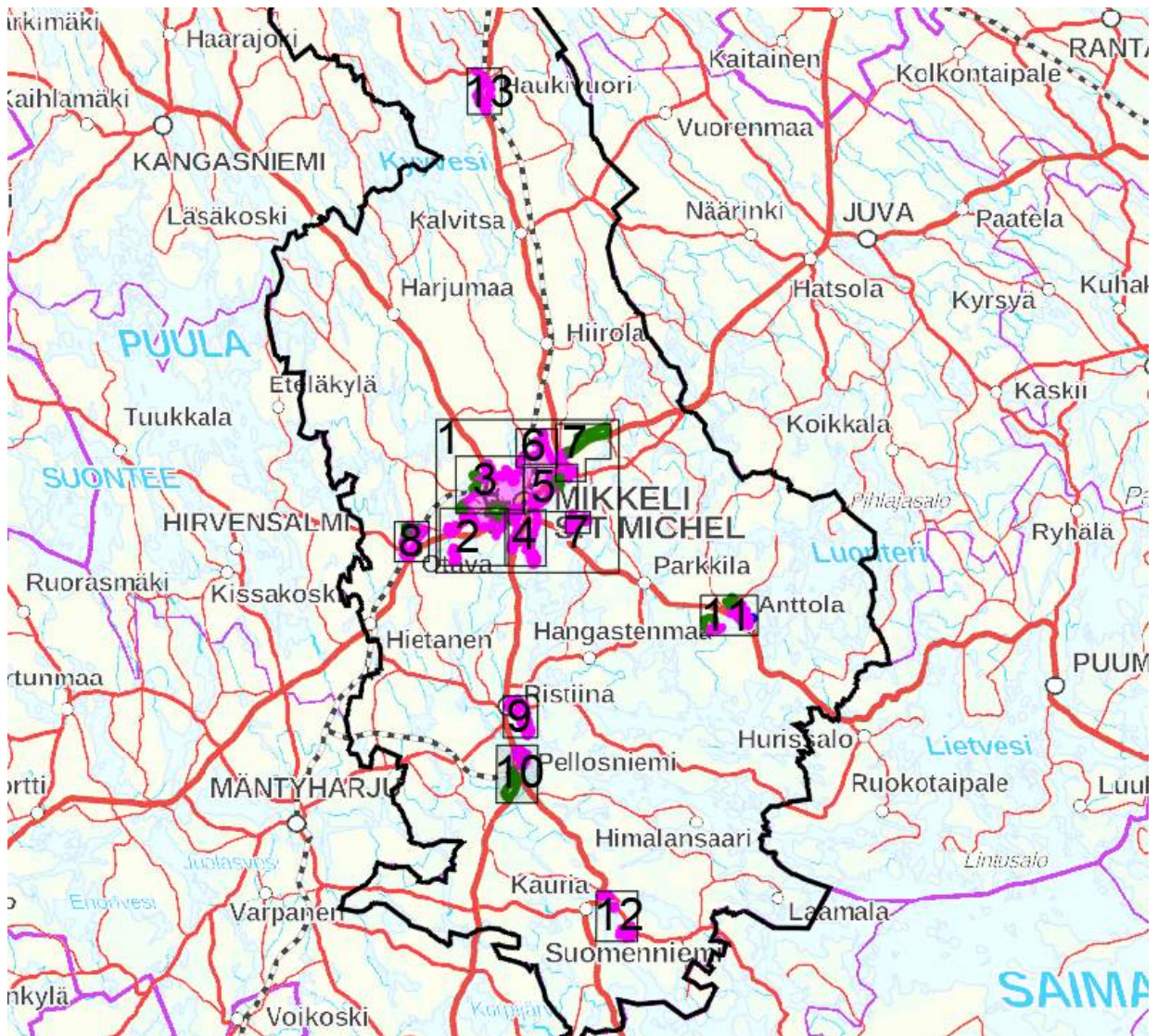

MIKKELIN VESILAITOS

ESITYS VESIHUOLLON TOIMINTA-ALUEIDEN PÄIVITTÄMISEKSI

Päivämäärä	29.09.2025
Laatija	Minna Länsisalmi
Hyväksyjä	Jarkko Laitinen (Mikkelin vesilaitos)
Kuvaus	Raportti
Versio	1.1
Viite	1510087500

Etusivun kuva: pohjakartta@Maanmittauslaitos 2025

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	3
2.	OHJAUSRYHMÄ	3
3.	VESIHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	4
3.1	Nykyiset toiminta-alueet	4
3.2	Vesihuolto taajamien ulkopuolisilla alueilla	6
3.3	Vesiosuuskunnat	6
4.	MIKKELIN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS	6
5.	TOIMINTA-ALUE-EHDOTUKSET	7
5.1	Nykyisten toiminta-alueiden tarkennukset	7
5.1.1	Runkolinjat	7
5.1.2	Rajaukset	7
5.2	Terveysten- ja ympäristösuojelullisesti seikat	7
5.3	Asemakaavat	7
5.4	Toiminta-alue-ehdotukset	9
5.4.1	Yleistä	9
5.4.2	Ristiina taajama-alue	10
5.4.3	Ristiinan Pellosniemen alue	10
5.4.4	Suomenniemi	12
5.4.5	Haukivuori	12
5.4.6	Otava	13
5.4.7	Anttola	14
5.4.8	Keskusta ja sen lähialueet	15

LIITEKARTAT

- 1 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet, kaikki)
- 2 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet)
- 3 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet)
- 4 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet)
- 5 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet)
- 6 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet)
- 7 Toiminta-aluekarttaehdotus (Keskusta ja sen lähialueet, Ecosairila)
- 8 Toiminta-aluekarttaehdotus (Otava)
- 9 Toiminta-aluekarttaehdotus (Ristiina taajama)
- 10 Toiminta-aluekarttaehdotus (Ristiina Pellosniemi)
- 11 Toiminta-aluekarttaehdotus (Anttola)
- 12 Toiminta-aluekarttaehdotus (Suomenniemi)
- 12 Toiminta-aluekarttaehdotus (Haukivuori)

1. JOHDANTO

Tässä raportissa esitetään Mikkelin vesilaitoksen vesihuollon toiminta-alueiden päivitystä ja se täydentää esityksen kartta-aineistoa.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan kaupunkikehityslautakunnan hyväksymää aluetta, jolla vesihuoltolaitos sitoutuu vastaamaan vesihuollon toteutuksesta. Toiminta-alue kattaa yleensä sellaiset alueet, joilla vesihuolto on tarpeen järjestää kootusti esimerkiksi tiiviin asutuksen takia. Toiminta-alue velvoittaa vesihuoltolaitosta ja kiinteistöä. Vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta toiminta-alueellaan toiminta-alueen hyväksymispäätöksen mukaisesti (VHL 9 §). Vesihuollosta on huolehdittava vesihuoltolain mukaisesti, maksut, talous, ylläpito, talousveden laatu, sopimukset, vahingonkorvaukset ym. huomioiden.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella taajamassa kiinteistön on liityttävä vesihuoltoverkostoon ja toisaalta vesihuoltolaitoksen on tarjottava kiinteistölle vesihuoltopalvelua. Taajamien ulkopuolisilla toiminta-alueilla uusien rakennettujen kiinteistöjen on liityttävä vesihuoltoverkostoon.

Vesihuoltolain 8§ mukaisesti toiminta-alueita määritettäessä on varmistettu, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti ja vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi. Tämä on huomioitu toiminta-aluepäivitystyön aikana.

Toiminta-alueisiin tulee sisällyttää:

- alueet, joilla toteutunut yhdyskuntakehitys edellyttää keskitettyä vesihuoltoa
 - o nykyiset asemakaava-alueet (asumiseen esitetyt alueet)
 - o pääosa yhdyskuntajaotuksen mukaisista taajama-alueista (YKR)
- alueet, joilla tuleva yhdyskuntakehitys edellyttää keskitettyä vesihuoltoa
 - o lähitulevaisuuden asemakaava-alueet (noin 5–10 vuotta)

Tässä työssä esitetyt toiminta-alueet on rajattu siten, että ne kattavat taajamissa ja kaava-alueilla sekä tiheämissä asutuskeskittymissä sijaitsevat alueet, joiden vesihuollosta Mikkelin vesilaitos vastaa. Toiminta-alueet on rajattu pääosin kiinteistörajojen mukaan. Vesistöalueiden lähellä rajaukset on tehty rannan myötäisesti siten, että vesialueet rajautuvat toiminta-alueen ulkopuolelle.

Toiminta-alueiden ulkopuolelle YKR-taajama-alueilla on rajattu alueita, joilla ei sijaitse eikä niille ole kaavoituksen mukaan suunnitteilla vesihuollon piiriin otettavia kiinteistöjä, kuten esimerkiksi puisto- ja viheralueet. Toiminta-alueen ulkopuolelle jää myös alueita, joilla kiinteistöt ovat liittyneet kunnan verkostoon tonttijohdoilla.

2. OHJAUSRYHMÄ

Toiminta-alueiden päivityksen ja laatimisen työhön perustettiin ohjausryhmä. Ohjausryhmä koostuu keskeisimpien sidosryhmien edustajista ja on hankkeen toteuttajan tukiryhmä, jonka tehtävänä on antaa näkemyksensä mm. vesihuoltolaitoksen toiminta-alue-rajauksiin, liitettäviin kiinteistöihin, liitettäviin alueisiin, toiminta-alueen kehittämisalueisiin sekä -kehittämisen aikatauluihin.

Ohjausryhmän jäseniksi on nimetty

Mikkelin Vesiliikelaitos: Jarkko Laitinen (varalla Paula Pitkonen)

Maankäyttö: Topiantti Äikäs (varalla Minna Frosti)

Ympäristönsuojelu: Heikki Tanskanen (varalla Hanna Pasonen)

Terveystieteiden osasto: Marko Nyyssönen (varalla Lasse Lähde)

Kaupunkikehitysltk: Pertti Karhunen (31.5.2025 asti)

Petri Tikkanen (1.8.2025 alkaen)

Vesiliikelaitoksen johtokunta: Perttu Noponen (31.5.2025 asti)

Markku Kakriainen (1.8.2025 alkaen)

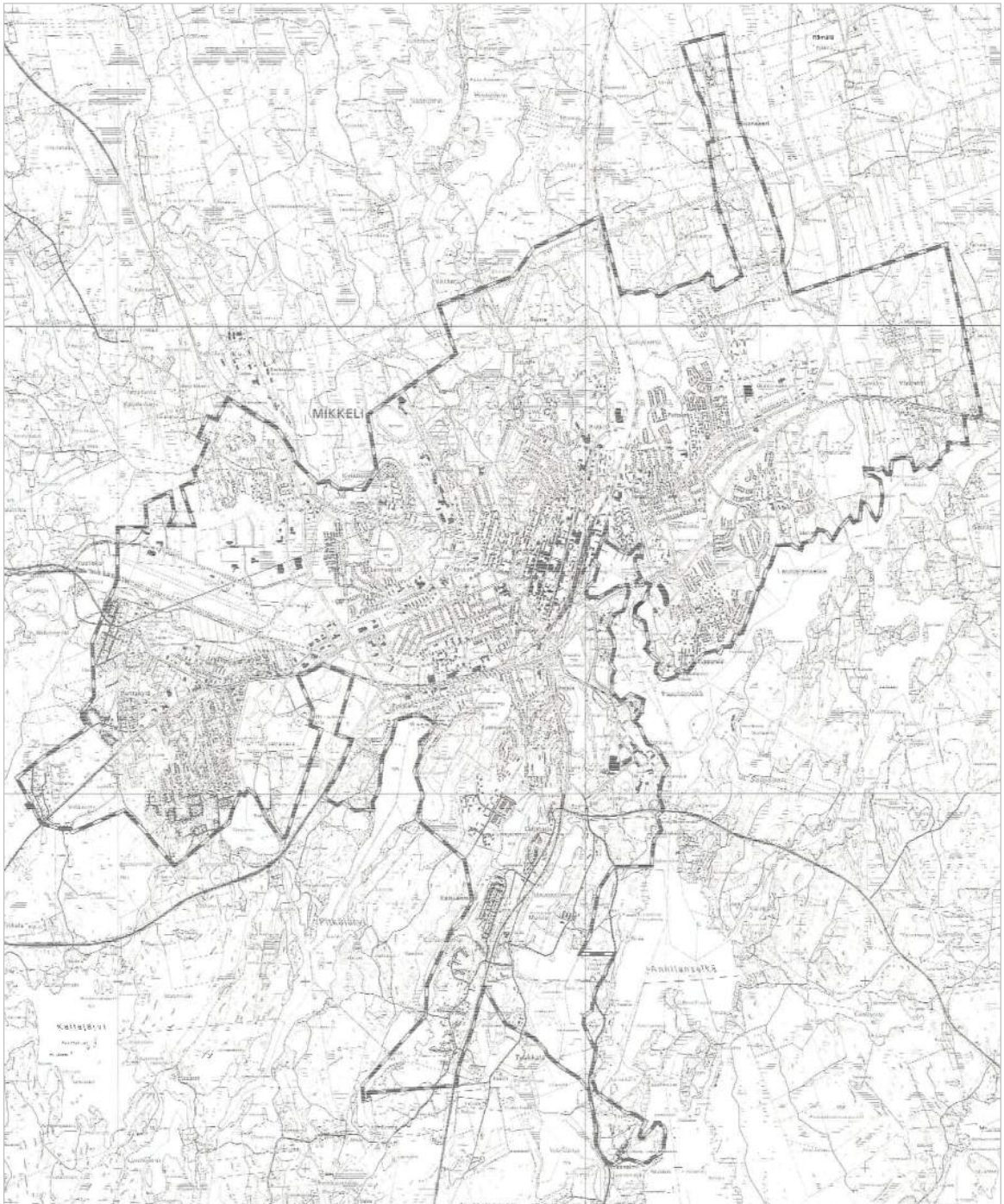
3. VESIHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

3.1 Nykyiset toiminta-alueet

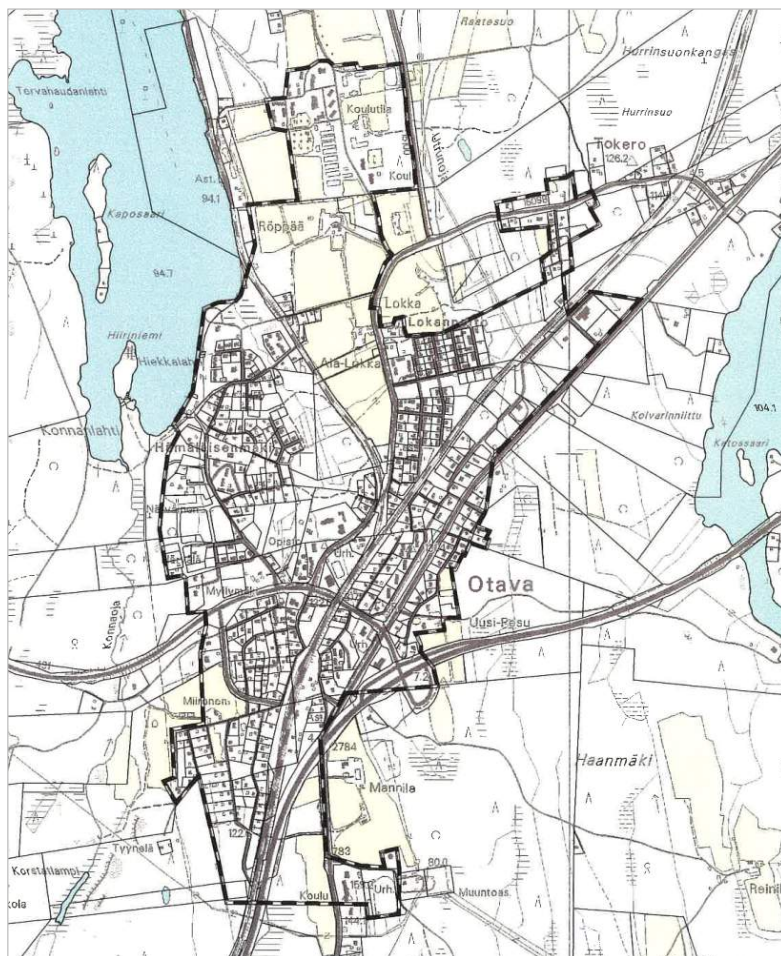
Mikkelin kaupunkiin on kuntaliitoksessa liittynyt vuonna 2001 Anttolan ja Mikkelin maalaiskunnan kunnat, vuonna 2007 Haukivuoren kunta sekä vuonna 2013 Ristiinan ja Suomenniemen kunnat.

Mikkelin vesihuoltolaitokselle on 9.1.2002 hyväksytty vesihuoltolaitoksen toiminta-alue, joka on kattanut keskustan ja sen ympäristöä (kuva 1), sekä Otavan (kuva 2) ja Anttolan (kuva 3) alueet.

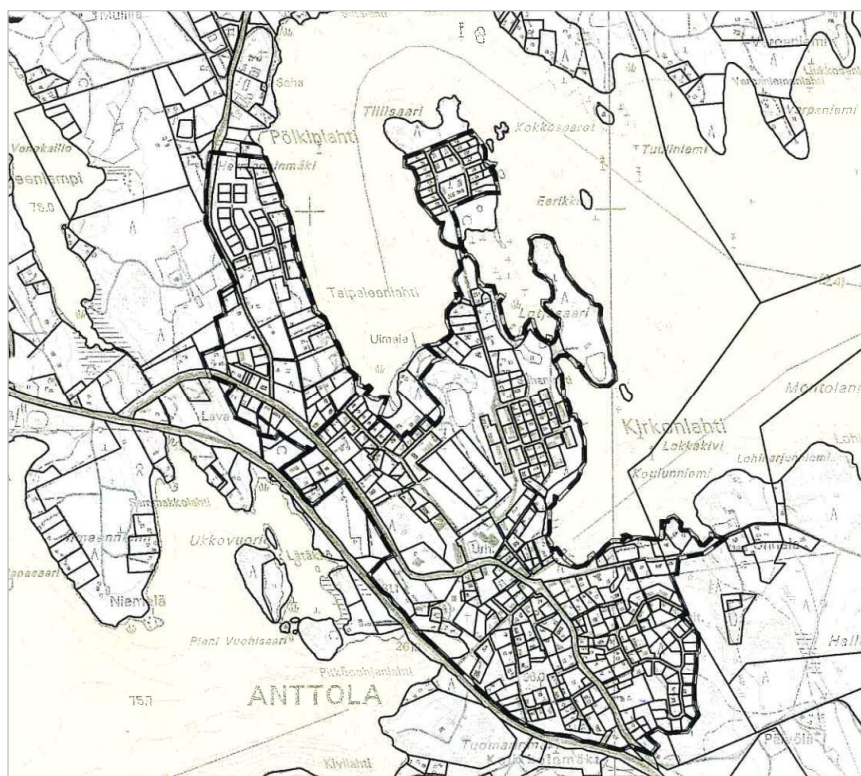
Haukivuoren, Ristiinan ja Suomenniemen alueille ei ole hyväksyttyä vesihuoltolaitoksen toiminta-aluetta.

Kuva 1. Mikkelin keskustan ja lähialueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue (2001).

Kuva 2. Otavan vesihuoltolaitoksen toiminta-alue (2001).

Kuva 3. Anttolan vesihuoltolaitoksen toiminta-alue (2001).

3.2 Vesihuolto taajamien ulkopuolisilla alueilla

Taajamien ulkopuolisilla alueilla vesihuoltoon liittymättömillä, käytössä olevilla kiinteistöillä on omat vesi- ja jätevesijärjestelmät (mm. porakaivoja, imeytyskenttiä). Taajamien ulkopuolisilla alueilla asutus on kylämaista ja haja-asutusmaista, eikä asutuksen oleteta kasvavan tulevaisuudessa.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella vesilaitoksen vesi- ja jätevesilinjoihin voi, neuvoteltuaan vesilaitoksen kanssa, liittyä omalla kustannuksella.

3.3 Vesiosuuskunnat

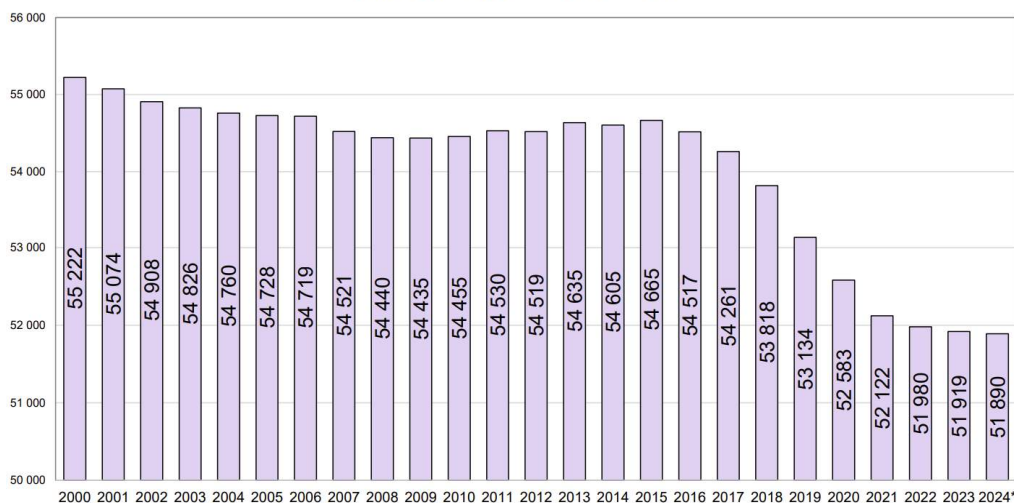
Mikkelin kaupungin alueella toimii myös useita vesiosuuskuntia, jotka vastaavat toiminta-alueensa /tai verkostonsa vedenjakelusta ja/tai viemäröinnistä.

Tämä esitys vesihuollon toiminta-alueiden päivittämiseksi ei koske vesiosuuskunnan toiminta-alueita. Vesiosuuskunnat vastaavat toiminta-alueidensa rajauksien laadinnasta ja päivittämisestä.

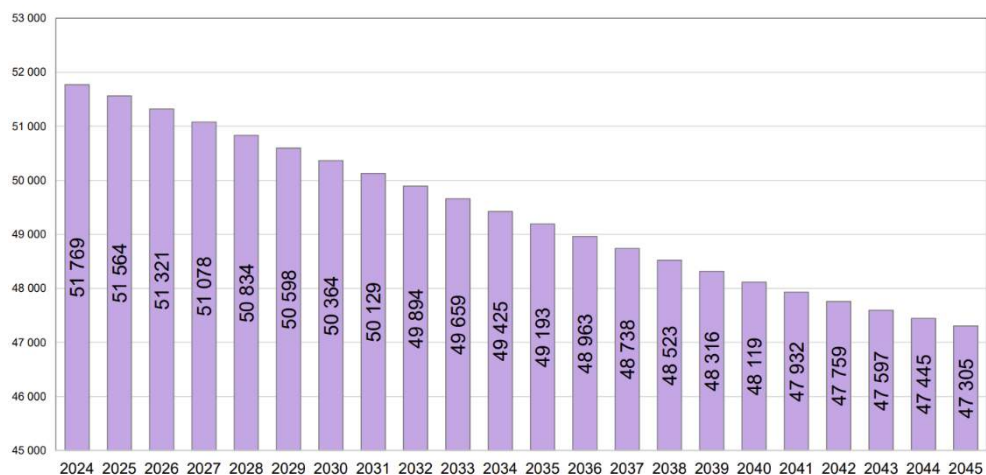
4. MIKKELIN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS

Alla olevassa kuvassa (kuva 4) on esitetty Tilastokeskuksen Mikkelin väkiluku vuosina 2000-2024 sekä väestöennuste vuoteen 2045 saakka. Väestön määrän ennustetaan laskevan vuoteen 2045 asti, eikä vesihuollon piiriin oleteta siten tulevan merkittävässä määrin uusia liittyjiä tulevaisuudessa.

Mikkelin väkiluku 2000 - 2024

Mikkelin väestöennuste vuoteen 2045

Kuva 4. Mikkelin kaupungin väkiluku 2000-2024 ja väestönkasvun ennuste (2024-2045).
Lähde: Etelä-Savon Maakuntaliitto Elinvoimamittaristo / Tilastokeskus (2024).

Mikkelin kaupungin taajama-alueet ovat nykyisin keskitetyn vesihuollon piirissä. Toiminta-alueiden laadinnassa ja päivityksessä on oletettu maankäytön ja kaavoituksen perustuvan ennustettuun väestönkasvun kehitykseen.

5. TOIMINTA-ALUE-EHDOTUKSET

5.1 Nykyisten toiminta-alueiden tarkennukset

5.1.1 Runkolinjat

Toiminta-alue-esitys ei sisällä vesihuollon runkolinjoja toiminta-alue-ehdotusten ulkopuolella. Nämä runkolinjat eivät ole toiminta-alueita. Vesilaitos huolehtii ja kunnossapitää toiminta-alueiden ulkopuolella sijaitsevia vesihuoltolinjoja niin kuin muutakin vesihuolto-omaisuuttaan.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueiden laatimisessa ja päivityksessä on ehdotukseen esitetty taajama-alueiden ja YKR-alueiden ulkopuolella alueita, joissa on runkolinjat tonttiliittymiseen jo rakennettu, vaikkakin maankäyttö ei näillä alueilla ole kehittynyt kasvavasti.

5.1.2 Rajaukset

Toiminta-alueiden rajaukset on pääasiassa laadittu siten, että toiminta-alueen rajat kulkevat asemakaavarajojen, tonttien kiinteistörajojen tai maastokuvien mukaisesti (esim. pellon, tien reuna). Vesialueet on rajattu pois toiminta-alueista sekä asemakaava-alueiden reunoilla sijaitsevat yleiset alueet (mm. puisto- ja viheralueet, tiealueet).

5.2 Terveyden- ja ympäristösuojelullisesti seikat

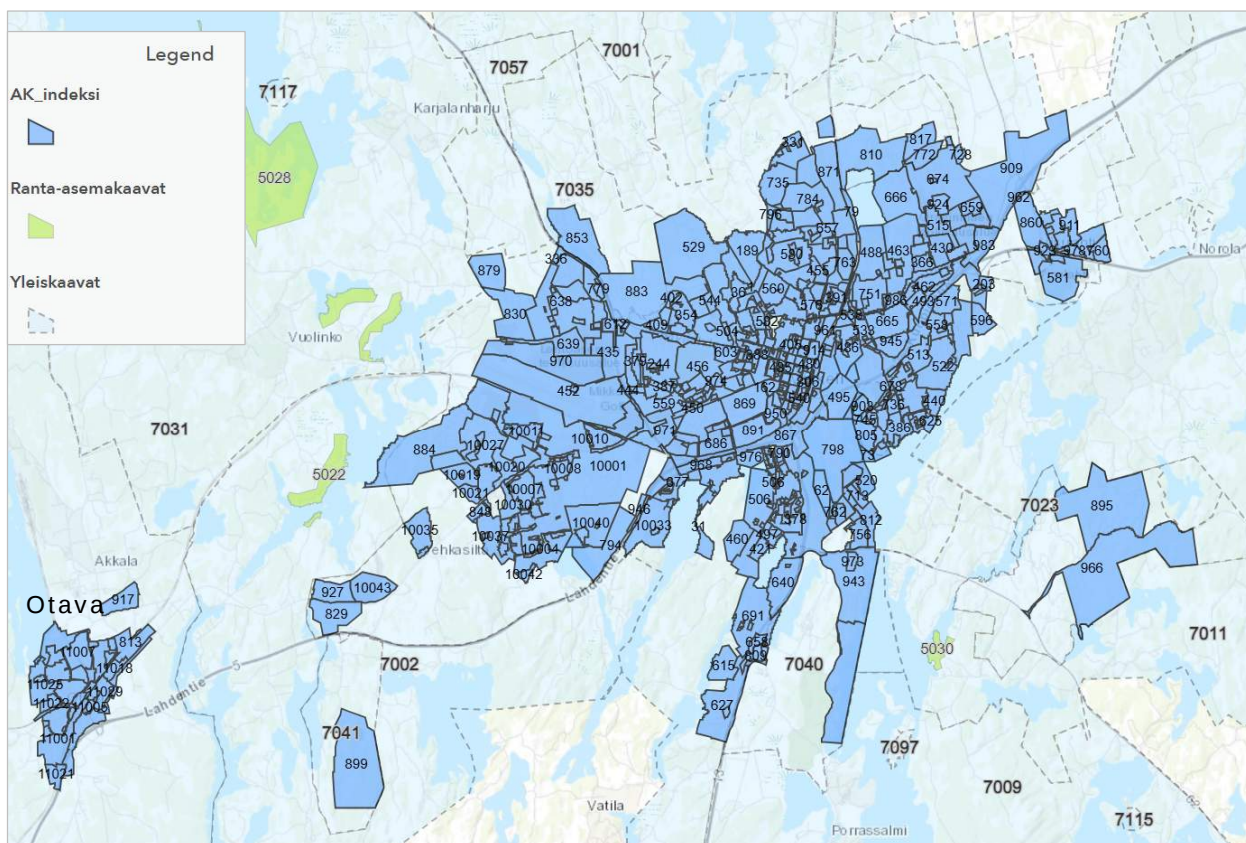
Toiminta-alueiden päivitystä tehdessä on otettu huomioon ympäristönsuojelulliset ja terveydensuojelulliset seikat. Ohjausryhmän kokouksissa on käyty keskustelua Mikkelin kaupungin alueella toimivan terveydensuojeluviranomaisen sekä ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

Mikkelin kaupungin tai viranomaisten tiedossa ei ole muita alueita, jotka tulisi liittää talousvedenjakelun tai viemäroinnin toiminta-alueeseen terveydensuojelullisin tai ympäristönsuojelullisin perustein.

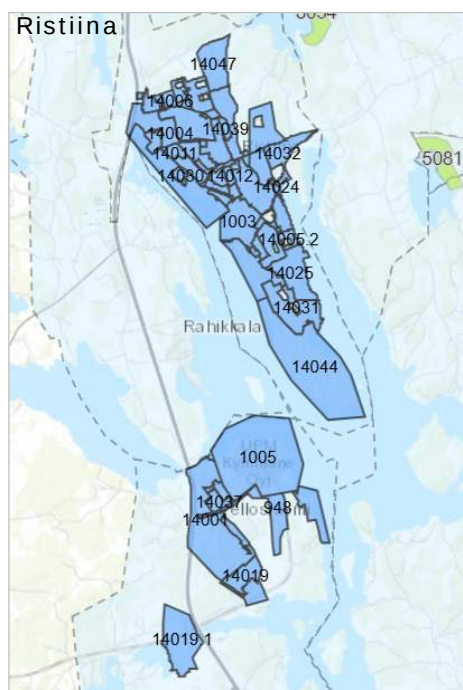
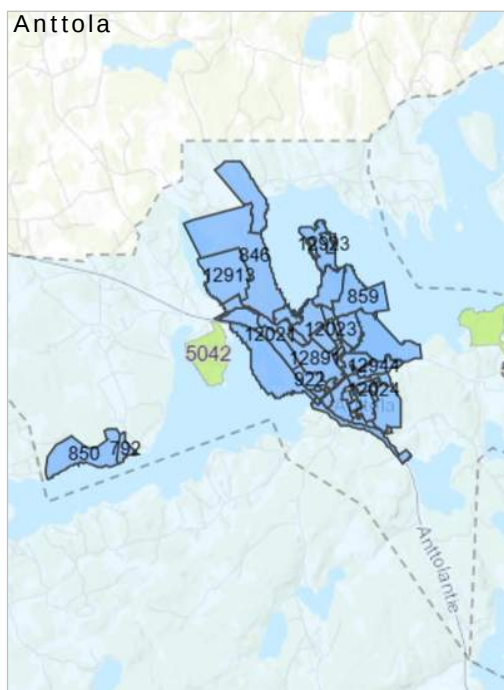
5.3 Asemakaavat

Mikkelin kaupungin vahvistuneet ja vireillä olevat asemakaavat on huomioitu toiminta-alueiden laadinnassa. Ohjausryhmän kokouksissa on keskusteltu Mikkelin kaupungin alueen kehittyvistä alueista, joiden pohjalta on tehty esitys vesihuoltolaitoksen talousvesi- ja viemäriverkoston kehittämisalueista. Kaupungin asemakaavoitus ja -kaavat on esitetty kaupungin internetsivuilla: <https://mikkeli.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-2/asekaavoitus/>

Alla olevassa kuvissa (kuva 5-7) on esitetty vahvistuneet Mikkelin kaupungin asemakaava-alueet sekä niiden numerointi (<https://mikkeli.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-2/asekaavoitus/>).

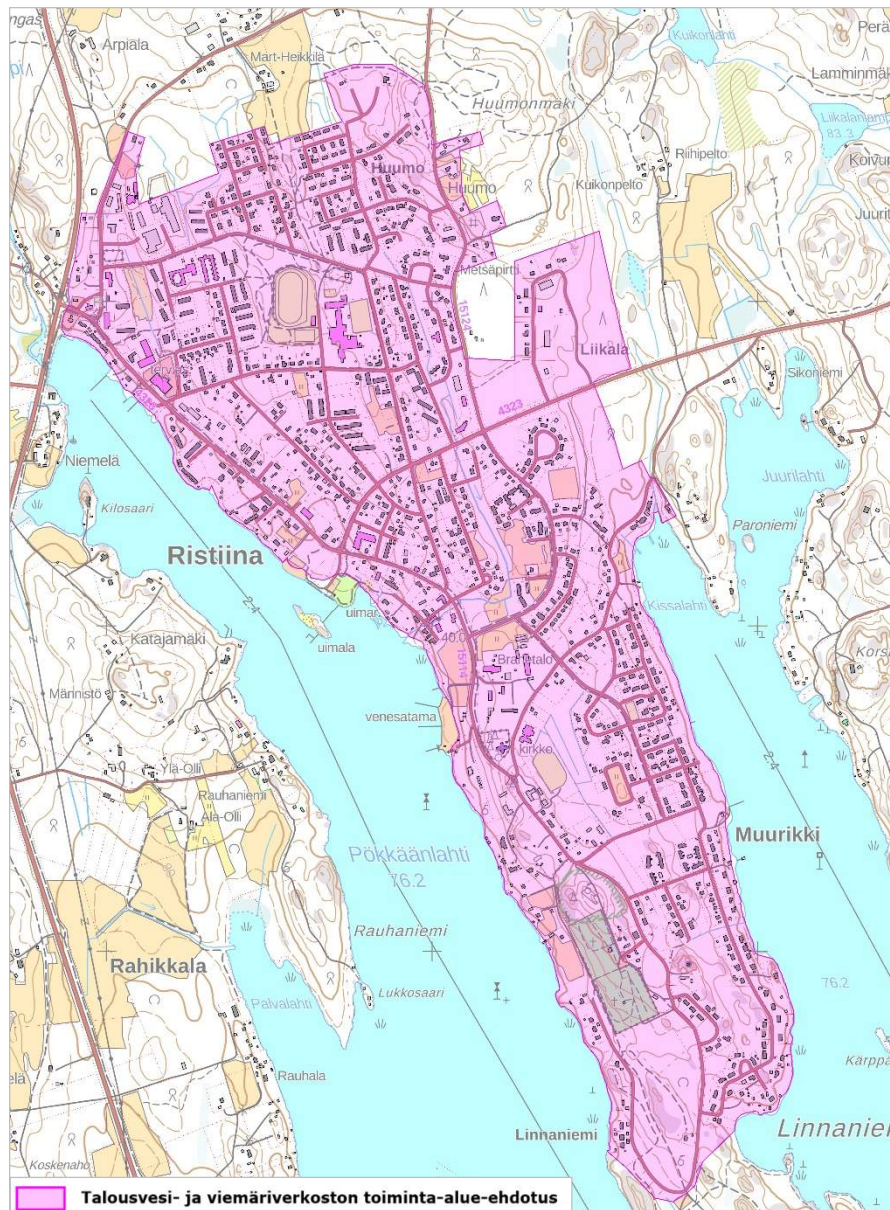
Kuva 5. Mikkelin keskustan, sen lähialueiden sekä Otavan alueen vahvistuneet asemakaavat.

Kuva 6. Anttolan ja Ristiinan alueen vahvistuneet asemakaavat.

5.4.2 Ristiina taajama-alue

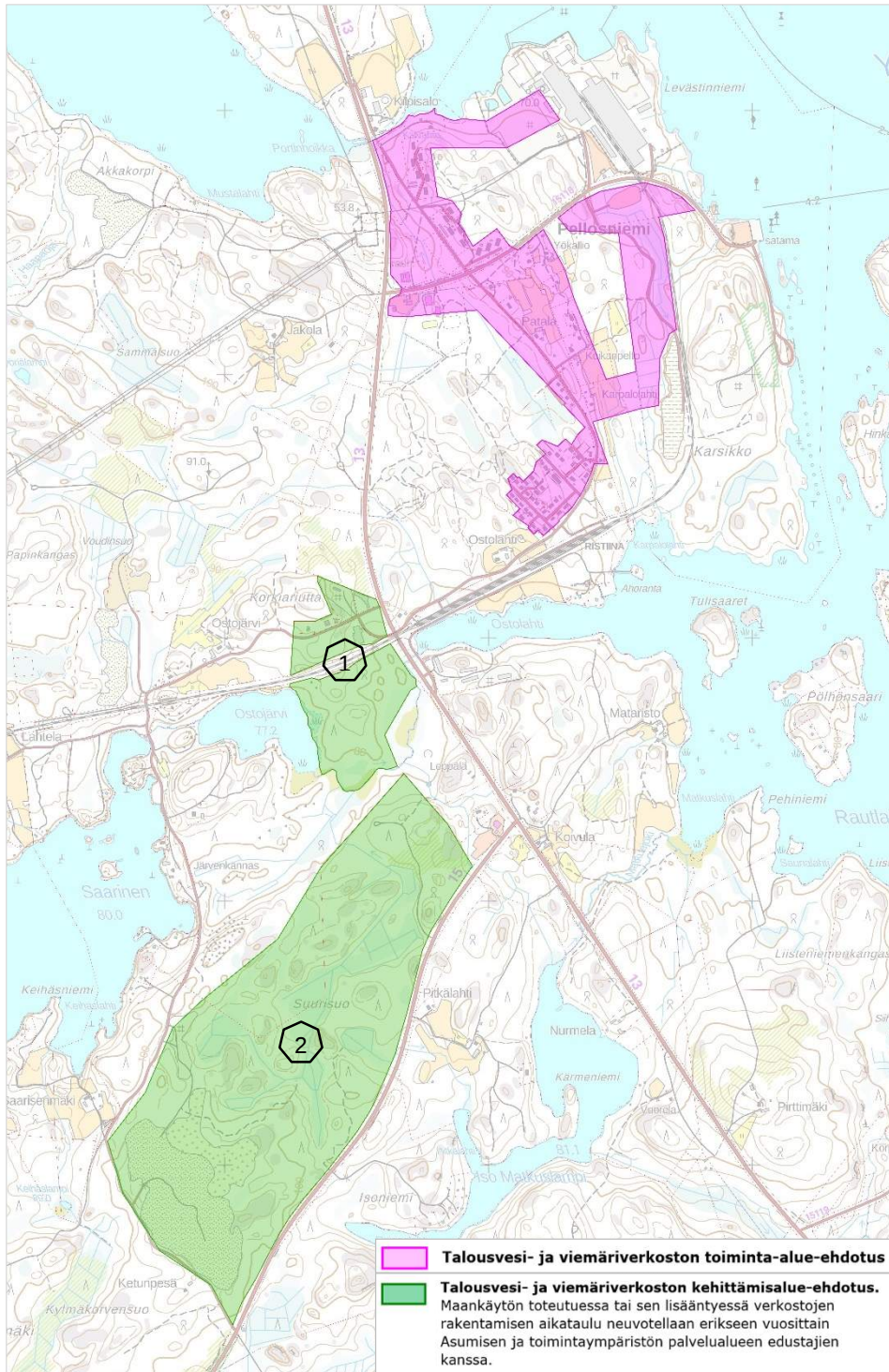
Ristiinan alueella ei ole vahvistettua toiminta-aluetta. Ristiinan alueen vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue-ehdotus on esitetty alla olevassa kuvassa (kuva 9).

Kuva 9. Ristiinan alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue-ehdotus.

5.4.3 Ristiinan Pelloksiemen alue

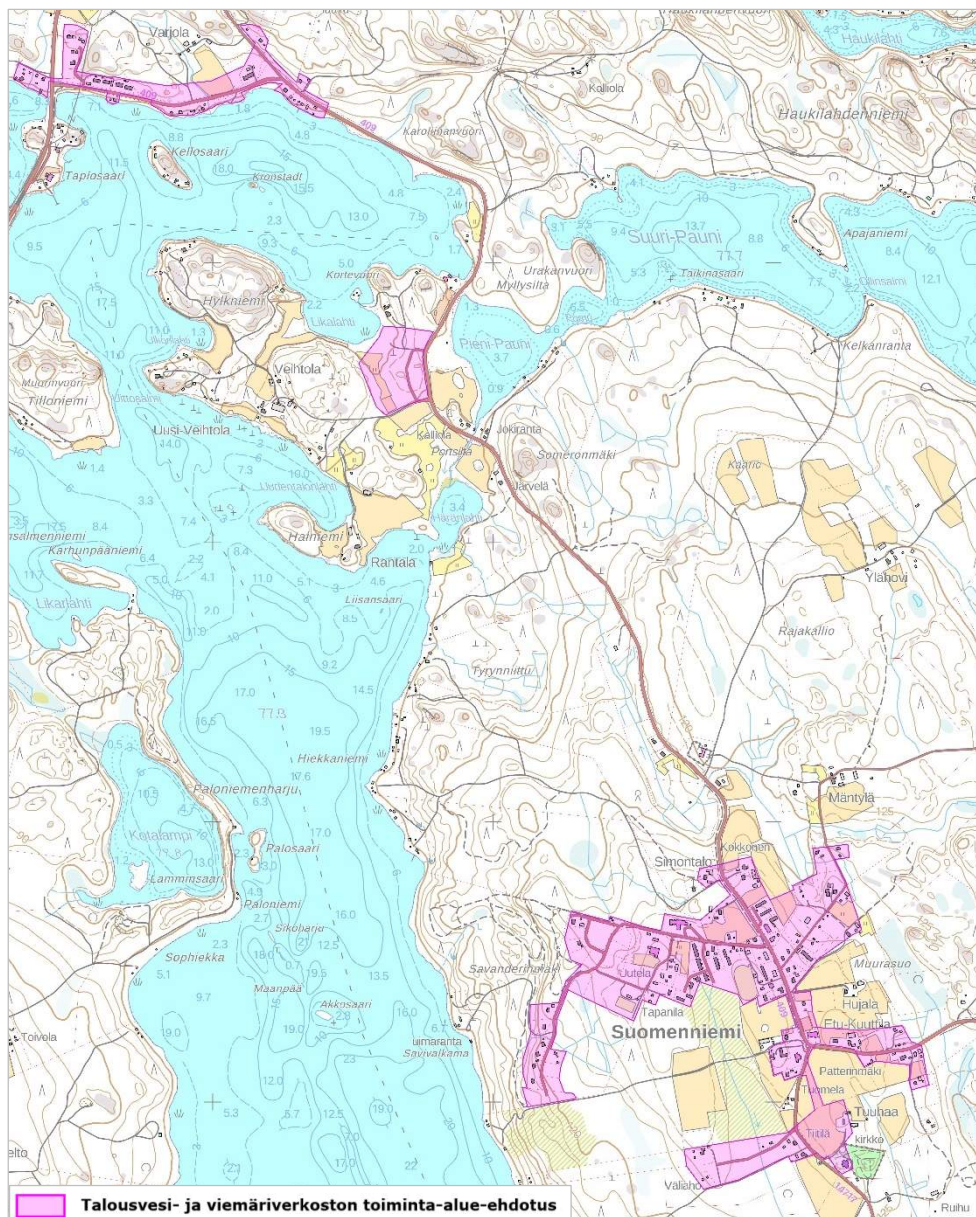
Ristiinan Pelloksiemen asemakaava-alueella ei ole vahvistettua toiminta-aluetta. Toiminta-alueeksi esitetään Pelloksiemen taajama-alue sekä osa teollisuusalueesta. Kehittämiseksi esitetään ① Pelloksiemen pienteollisuusalueen asemakaava-alue sekä vireillä olevan ② Ketunpesän asemakaava-alue (kuva 10).

Kuva 10. Ristiinan Pellosoinen alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue- ja kehittämisalue-ehdotus.

5.4.4 Suomenniemi

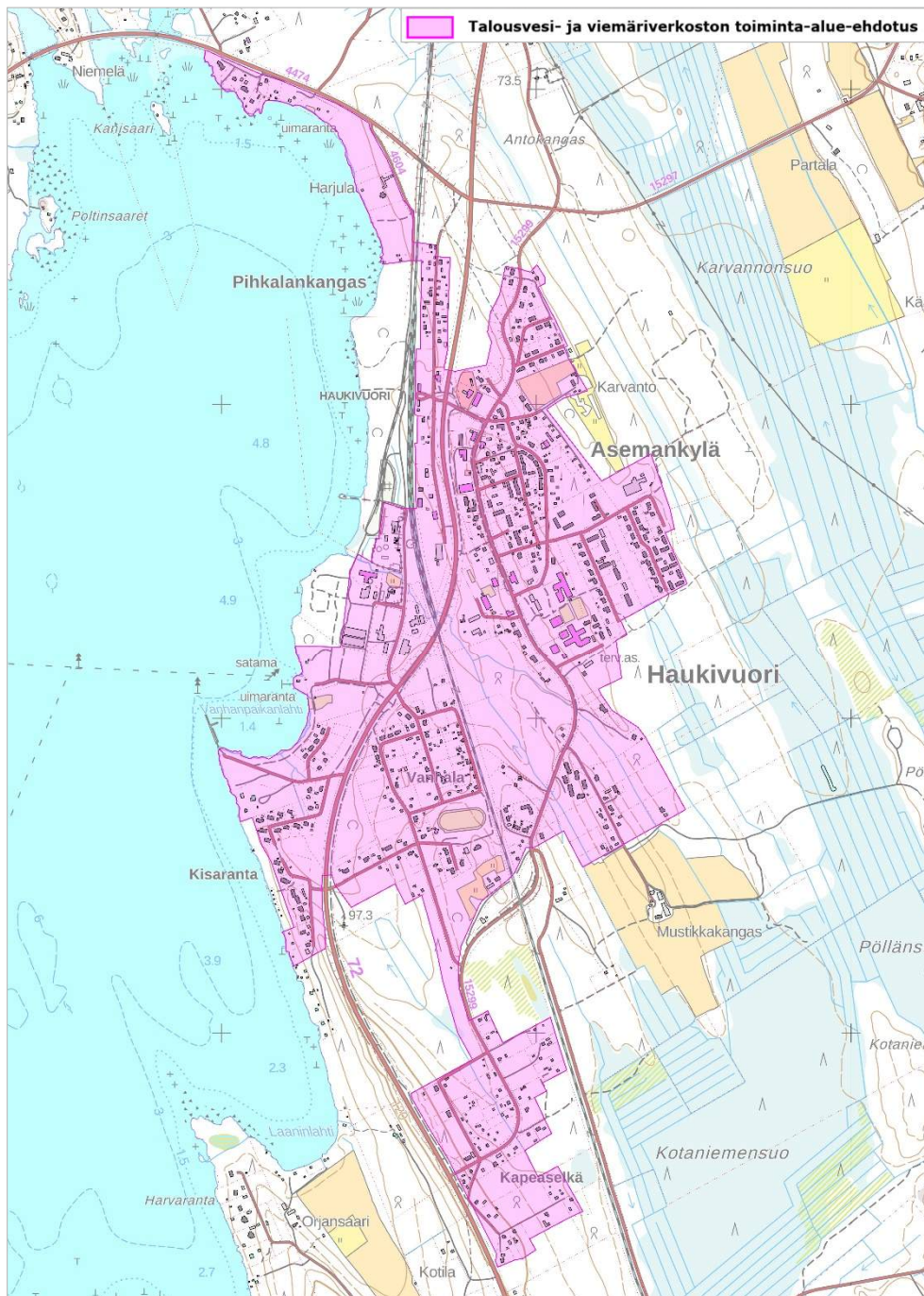
Suomenniemen alueella ei ole vahvistettua toiminta-aluetta. Suomenniemen alueen vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue-ehdotus on esitetty alla olevassa kuvassa (kuva 11).

Kuva 11. Suomenniemen alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue-ehdotus.

5.4.5 Haukivuori

Haukivuoren alueella ei ole vahvistettua toiminta-aluetta. Haukivuoren alueen vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue-ehdotus on esitetty alla olevassa kuvassa (kuva 12).

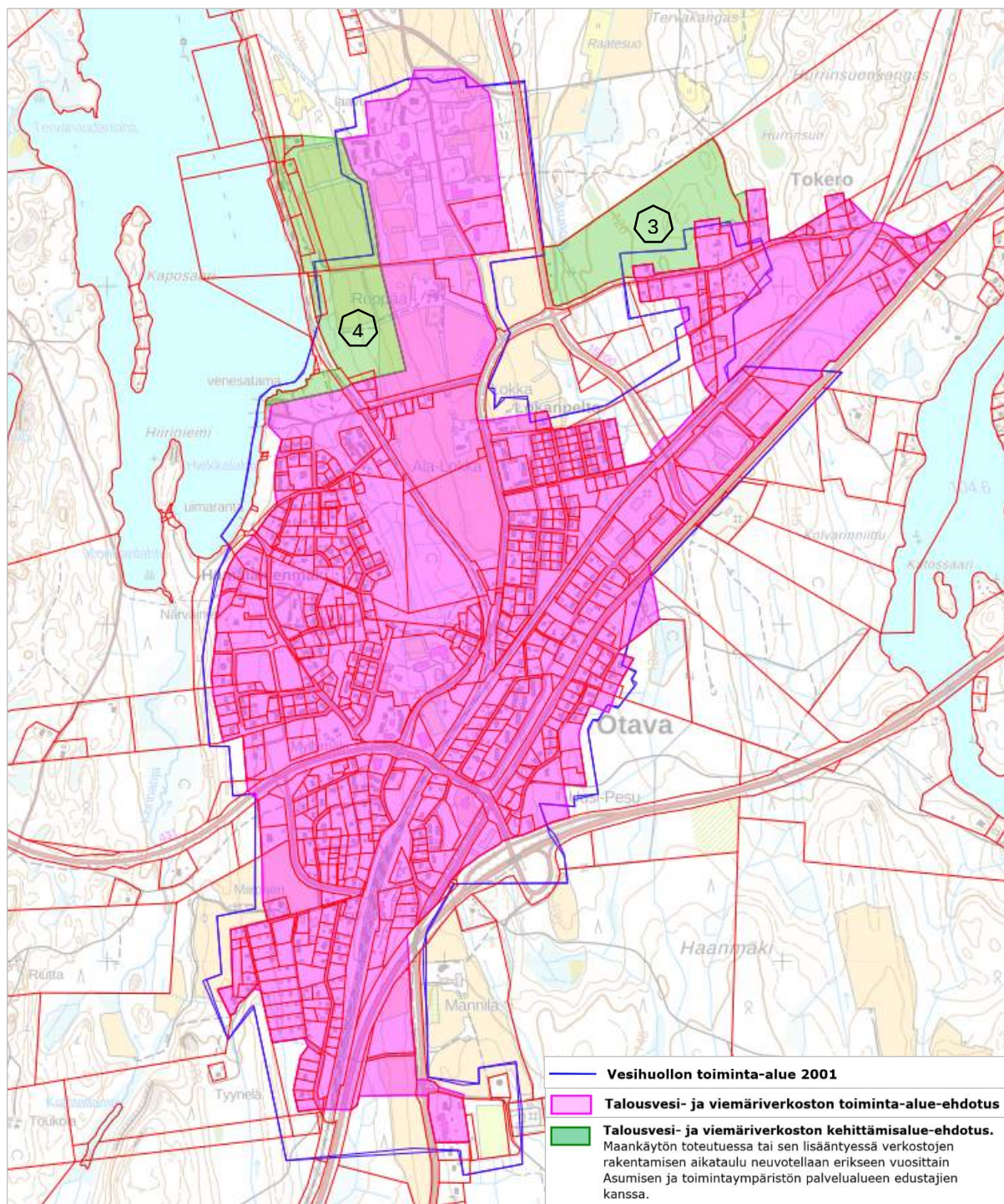

Kuva 12. Haukivuoren alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue-ehdotus.

5.4.6 Otava

Otavan alueella on vuonna 2001 vahvistettu toiminta-alue. Vahvistunutta toiminta-aluetta ehdotetaan laajennettavan ja supistettavan alla olevan kuvan mukaiseksi (kuva 13).

Anttolan alueella vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston kehittämisalueeksi ehdotetaan ③ Tokeron asemakaava-aluetta sekä maankäytön kehittämiskohteena olevaa ④ Röppään aluetta (kuva 13).

Kuva 13. Otavan alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue- ja kehittämisa-alue-ehdotus.

5.4.7 Anttola

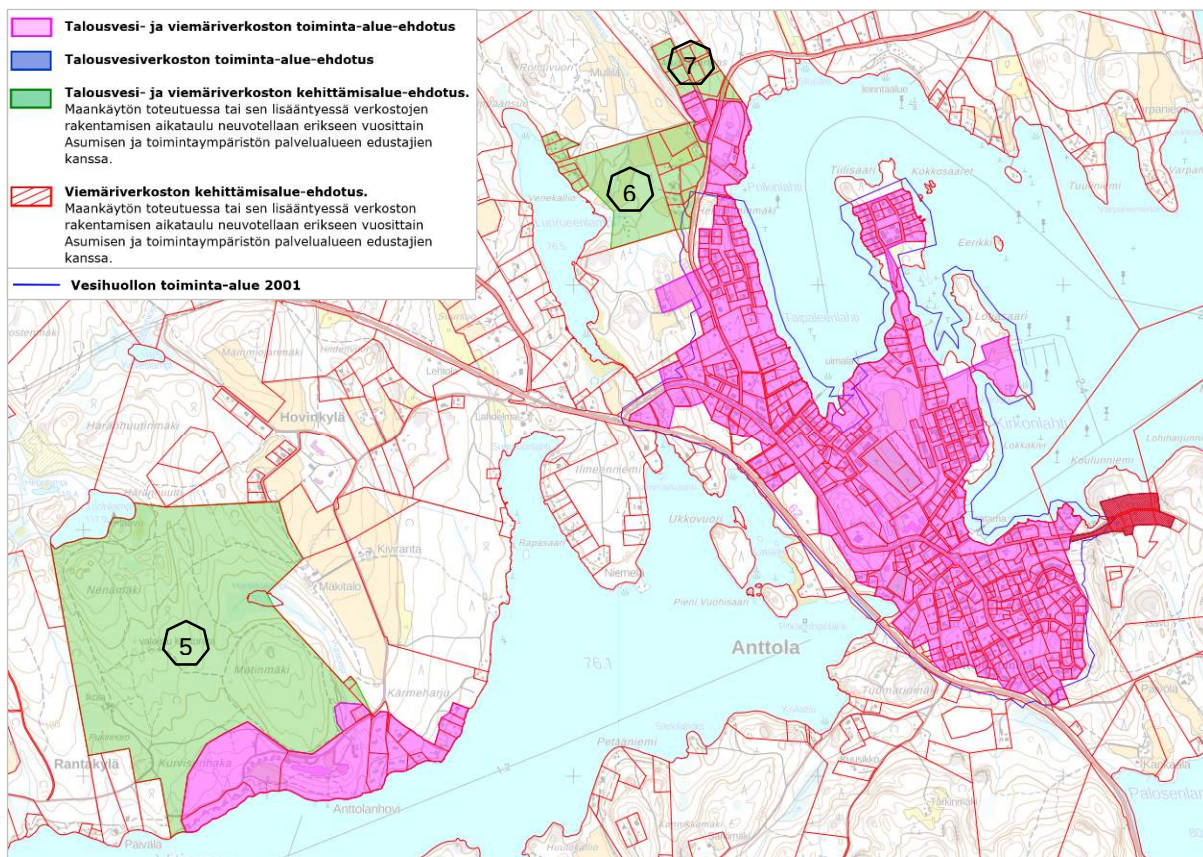
Anttolan alueella on vuonna 2001 vahvistettu toiminta-alue. Vahvistunutta toiminta-aluetta ehdotetaan laajennettavan ja supistettavan alla olevan kuvan mukaiseksi (kuva 14).

Anttolan alueella vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston kehittämisa-alueeksi ehdotetaan vireillä olevan 5 Anttolanhovin asemakaavan muutosaluetta.

Lisäksi kehittämisa-alueeksi ehdotetaan muutettavan 6 40. kaupungin osan Anttolan asemakaava-alueen Luorueenlammen lähellä toteutumattomien kortteleiden aluetta sekä 7 Pölkkinlahden rakennuskaavan ja rakennuskaavan muutos alueen Mustakankankaan toteutumattomien kortteleiden aluetta.

Anttolan alueen vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue-ehdotus ja kehittämis-alue-ehdotukset on esitetty alla olevassa kuvassa (kuva 14).

Anttolan Onnelan alue esitetään vesihuoltolaitoksen talousvesiverkoston toiminta-alueeksi sekä viemäriverkoston kehittämisalueeksi maankäytön toteutuessa tai sen lisääntyessä alueella.

Kuva 14. Anttolan alueen vesihuoltolaitoksen toiminta-alue- ja kehittämisalue-ehdotus.

5.4.8 Keskusta ja sen lähialueet

Mikkelin keskustan ja sen lähialueille on vuonna 2001 vahvistettu toiminta-alue. Vahvistunutta toiminta-aluetta ehdotetaan laajennettavan ja supistettavan alla olevan kuvan mukaiseksi (kuva 15).

Uusia vesihuollon vesijohto- ja viemäriverkoston toiminta-alueita on esitetty asemakaava-alueille kappaleessa 5.1.2 *Rajaukset* mukaisesti laadittuna:

- 8 35. kaupunginosa Tikkala, korttelit 1 ja 2, korttelit 4-9, Syväniementie 2 asemakaava ja asemakaavan muutos
- 9 23. kaupunginosa, Karkialampi asemakaava ja muutos
- 10 3. kaupunginosa, kalevankangas ja Karkialammen välinen alueen itä- ja eteläosa
- 11 Ecosairilan asemakaava ja asemakaavan muutos

Keskustan ja sen lähialueelle vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston kehittämisalueeksi ehdotetaan maankäytön osalta toteutumattomat vahvistuneet asemakaava-alueet:

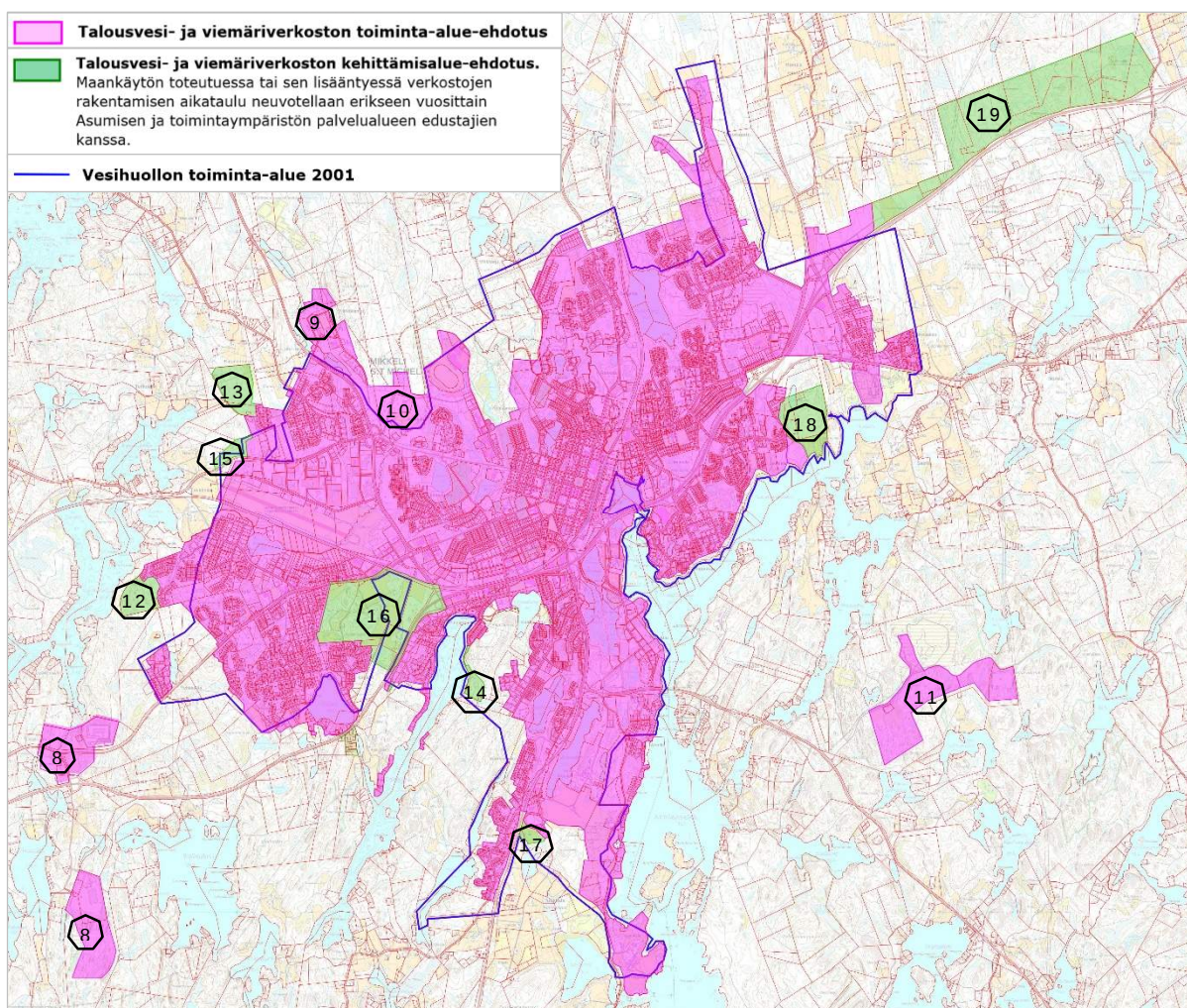
- 12 Rantakylän ja Vuolingon tilojen osat, Maamiehen alueen länsipuoli (Vuolingon alue)
- 13 20. kaupunginosa, Tusku, luoteispuoli
- 14 13. Pitkäjärvi

Vesihuollon talousvesi- ja viemäriverkoston kehittämisalueeksi ehdotetaan maankäytön osalta vi-
reillä olevat asemakaava-alueet:

- **15** Tuskun teollisuusalue (1012) (asemakaavan muutos)
- **16** Asemakaava ja asemakaavan muutos 6. kaupunginosa (Kirjala) ja 30. kaupunginosa (Karila)
- **17** Moisiantie 5-11

Sekä maankäytön kehittämiskohteina ovat:

- 18 Korppisenniemen alue
- 19 Rötönnotkon alue

Kuva 15. Keskustan ja sen lähialueiden vesihuoltolaitoksen toiminta-alue- ja kehittämisalue-ehdotus.